

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosc/91503,Wyklad-Przemyslaw-Barona-Kontrabanda-na-granicy-wschodniej-w-II-Rzeczpospolitej-.html>
27.04.2024, 12:04

Wykład Przemysław Barona „Kontrabanda na granicy wschodniej w II Rzeczpospolitej” - Bielsko-Biała, 24 lutego 2020

W poniedziałek 24 lutego 2020 r. w Książnicy Beskidzkiej w Bielsku-Białej miała miejsce kolejna konferencja organizowana przez Książnicę i katowicki Oddział IPN w ramach cyklu „Bielskie spotkania z historią najnowszą”. Prelekcję wygłosił Przemysław Baron, absolwent studiów historycznych I stopnia Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Tematem wykładu była „Kontrabanda na granicy wschodniej w II Rzeczpospolitej”. Temat niezwykle interesujący i praktycznie marginalizowany przez współczesną historiografię, jednakowoż zjawisko przemytu wszelkich dóbr przez granicę sowiecko-polską i litewsko-polską było zjawiskiem dość powszechnym i mającym duży wpływ na gospodarkę ówczesnej Polski. Proceder ten ukształtował w II RP specyficzną grupę społeczną, zhierarchizowaną i rządzącą się określonymi prawami. Środowisko przemytników stworzyło nawet swoją oryginalną kulturę i obyczaj, czego przykładem jest pieśń nieznanego autora: „na granicy deszcz obmyje, a słońko wysuszy; las od kuli ukryje kroki wiatr zagłuszy...”. Wiele ciekawych wątków można było usłyszeć o Sergiuszu Piaseckim, autorze poczytnych powieści, postaci barwnej i na tyle sławnej, że została upamiętniona przez Witkacego. Prelegent przedstawił również siły, środki oraz metody, którymi państwo polskie starało się zlikwidować ten proceder lub przynajmniej go ograniczyć. Działania

Wykład Przemysław Barona „Kontrabanda na granicy wschodniej w II Rzeczpospolitej”.

Wykład Przemysław Barona „Kontrabanda na granicy wschodniej w II Rzeczpospolitej”.

Wykład Przemysław Barona „Kontrabanda na granicy wschodniej w II Rzeczpospolitej”.

takie dawały znikomy skutek. Środowisko ludzi związanych z kontrabandą potrafiło korumpować wysoko postawionych funkcjonariuszy Straży Granicznej, a nawet Korpusu Ochrony Pogranicza. W opowieści o nielegalnym procederze, przemyśle towarów, a także przeprowadzania przez granicę ludzi, Przemysław Baron wskazał na rolę, jaką odgrywało miasto Raków położone ok. 300 km na wschód od obecnej granicy wschodniej. Przez cały bowiem okres II RP pełniło rolę nieformalnej stolicy przemytu.